

Palynoflóra a vápnité nanofosilie turonu a coniaku v sedimentech spodní podskupiny gosauské křídy, Severní Vápencové Alpy, Rakousko

Turonian and Coniacian palynoflora and calcareous nannofossils in the sediments of the Lower Gosau Subgroup, Northern Calcareous Alps, Austria

MARCELA SVOBODOVÁ¹ – LILIAN ŠVÁBENICKÁ² – HARALD LOBITZER³

¹ Geologický ústav AV ČR, v. v. i., Rozvojová 269, 165 00 Praha 6;
msvobodova@glc.cas.cz

² Česká geologická služba, Klárov 3, 118 21 Praha 1;
lilian.svabenicka@geology.cz

³ Lindastrasse 3, A-4820 Bad Ischl, Austria; harald.lobitzer@aon.at

Key words: Northern Calcareous Alps, Lower Gosau Subgroup, Turonian, Coniacian, palynoflora, calcareous nannofossils, biostratigraphy, paleoenvironment

Abstract: Calcareous nannofossils and palynomorphs were studied in the Upper Cretaceous marls of Gosau Subgroup from village of St. Gilgen and its vicinity in Salzkammergut, Austria. Dinoflagellate cysts *Odontochitina operculata*, *Palaeohystrichophora*

infusoroides, microforaminifers and abundant phytoclasts of terrestrial origin as well as nannofossils *Lucianorhabdus* and *Braarudosphaera* reflect shallow-marine depositional conditions. Accessory *Micula staurophora* in Upper Coniacian confirms low-latitudes. Two studied localities differ in age. St. Gilgen (Billroth-Sonnabühel, Mondsee Strasse 4): ?Middle-Late Turonian (zone UC9a) is supported by *Lithastrinus septenarius* and *Lucianorhabdus quadrifidus* and angiosperm pollen of Normalpolles group *Complexiopollis complicatus*, *C. helwigii*, *C. microrugulatus*, *C. christae*. St. Gilgen-Kühleitengraben: Upper Coniacian (zone UC11a-b) indicates *Lithastrinus grillii*. High number of reworked Lower Cretaceous nannofossils in the Upper Coniacian deposits is remarkable.

Svrchnokřídové sedimenty spodní podskupiny gosauské křídy v Severních Vápencových Alpách byly odebrány v roce 2011 v rámci projektu bilaterální spolupráce „Palynologie spodní gosauské podskupiny v St. Gilgen pro vysvětlivky ke geologické mapě 1:50 000 listu 65 Mondsee“ (Palynology of Lower Gosau Subgroup of St. Gigen village for explanatory text of Mondsee mapsheet), uzavřeného Českou geologickou službou a Geologische Bundesanstalt Wien. Pro upřesnění stratigrafického stáří sedimentů byl studován i vápnitý nanoplankton. Projekt navazoval na mikropaleontologické výzkumy, které v předchozích letech přispěly k řešení biostratigrafických a paleoekologických otázek gosauské křídy. Původně byly sedimenty v okolí St. Gilgen korelovány pouze se stupněm turon. Práce Szente et al. (2010) z lokality St. Gilgen – Kohlbachgraben však naznačila, že vývoj gosauské křídy má v této oblasti širší stratigrafický rozsah. V St. Gilgenu, na s. výběžku jezera Wolfgangsee u hotelu Billroth, bylo zjištěno stáří sedimentů ve stratigrafickém intervalu turon až ?coniac.

Materiál a metody

K mikropaleontologickému studiu byly odebrány šedé slínovce na dvou lokalitách (obr. 1), z každé po jednom vzorku:

1. v obci St. Gilgen (Billroth-Sonnabühel, Mondsee Strasse 4) v podloží podezdívky domu a 2. z výchozu u potoka v rokli Kühleitengraben ca 500 m z. od obce St. Gilgen.

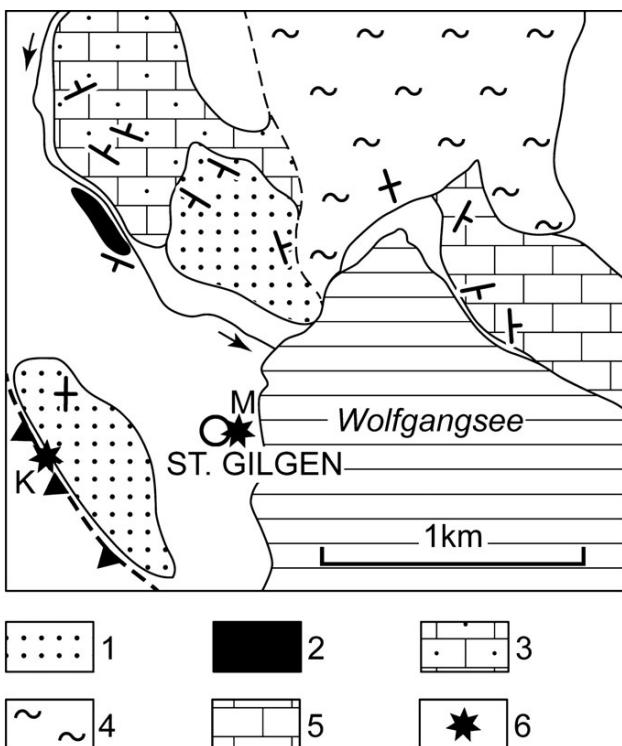
Vzorky byly laboratorně připraveny v České geologické službě v Praze. Při zpracování byly použity obvyklé metody vhodné pro separaci palynomorf z jílovitých typů hornin a separaci vápnitých nanofosilií (Svobodová et al. 2004, Švábenická 2012) a zhotovení trvalých preparátů. Palynomorfy byly studovány ve světelném mikroskopu Opton s imerzním objektivem $\times 100$. Vápnité nanofosilie byly studovány pomocí světelného mikroskopu Nikon s imerzním objektivem $\times 100$ a jejich fotodokumentace byla zaznamenána digitální kamerou Nikon DXM1200F v programu AMT1. Stratigrafická korelace nanofosilií byla provedena na základě nanoplanktonových zón UC (Burnett 1998), datování spodně křídových redipozic vycházelo z práce Bown et al. (1998).

Výsledky

Mikrofosilie z palynologických preparátů

St. Gilgen (Billroth-Sonnabühel, Mondsee Str. 4)

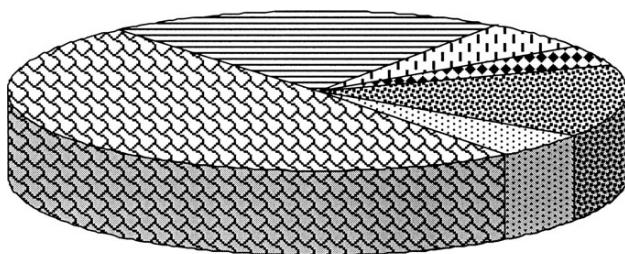
Ve společenstvu mikrofosilií výrazně převažují planispirlálně vinuté chitinózní schránky mikroforaminifer (49 %), dinocysty tvoří 21 %, spory kapradin 6 %, pylová zrna nahosemenných rostlin 4 %, pylová zrna krytosemenných rostlin 15 %; vzorek obsahuje také relativně značnou příměs skolekodontů (5 %), tj. žvýkacích aparátů červů ze

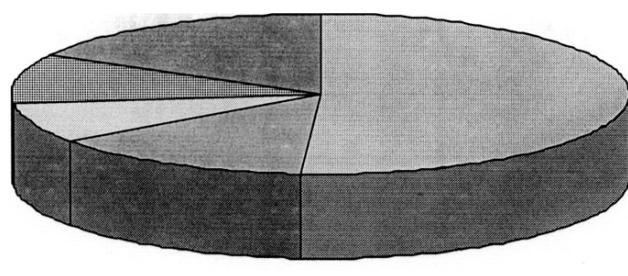
Obr. 1. Schematická geologická mapa St. Gilgen a okolí (modifikováno podle Sanders et al. 1999). 1 – svrchně křídové šelfové pís-kovce a sliny, 2 – souvrství Billroth (svrchně křídové mělkovodní vápence), 3 – jurské mělkovodní vápence, 4 – jurské hlubokovodní sliny, 5 – svrchně triasové mělkovodní vápence, 6 – přibližná pozice studovaných lokalit (K – Kühleteingraben, M – Billroth-Sonnabühel, Mondseer Strasse 4).

skupiny Annelida-Polychaeta – *Anisoceratites meoni*, *Staurocephalites* sp. a dalších (obr. 2, 4, Appendix 1). I když mořská složka tvoří více než 70 %, je nutné poznamenat, že jde o mělké mořské prostředí, jak vyplývá z velkého množství foraminifer (Courtinat 1989) a výskytu dinoflagelátních cyst tolerujících změny salinity, jako jsou *Odontochitina operculata*, *Palaeohystrichophora infusorioides*, *Disphaeria aff. hypoflata*, *Stephodinium coronatum*, *Fromea amphora*, akritarch rodu *Micrhystridium* sp. a rovněž velkého množství strukturovaných i nestrukturovaných žlutých až červenohnědých fytoklastů terestrického původu.

Mezi suchozemskými zástupci převládají pylová zrna angiosperm z biostratigraficky významné skupiny Normapolles, a to téměř výhradně rod *Complexiopollis* s druhy *Complexiopollis complicatus*, *C. microrugulatus*, *C. christae*, *C. helmigii*. Z ostatních rodů skupiny Normapolles byl zaznamenán pouze ojedinělý výskyt *Pseudoplicapollis* sp. Vzácně se také objevují malé triletní, retikulátní formy angiosperm *Tricolpites micromunus* a *Retitricolpites* sp. Není vyloučeno, že jde o přeplavené druhy ze starších křídových uloženin. Z pylových zrn nahosemenných rostlin se objediněle vyskytuje *Parvisaccites radiatus*, *Taxodiaceaepollenites hiatus*, *Cycadopites* sp. a *Ephedripites* sp. Spory kapradin zahrnují triletní formy *Bikolisporites toratus*, *Cyathidites minor* a monoletní *Laevigatosporites ovatus*. Palynofa-

Obr. 2. Relativní podíl rostlinných a živočišných mikrofosilií ve vzorku St. Gilgen (Billroth-Sonnabühel, Mondseer Strasse 4).

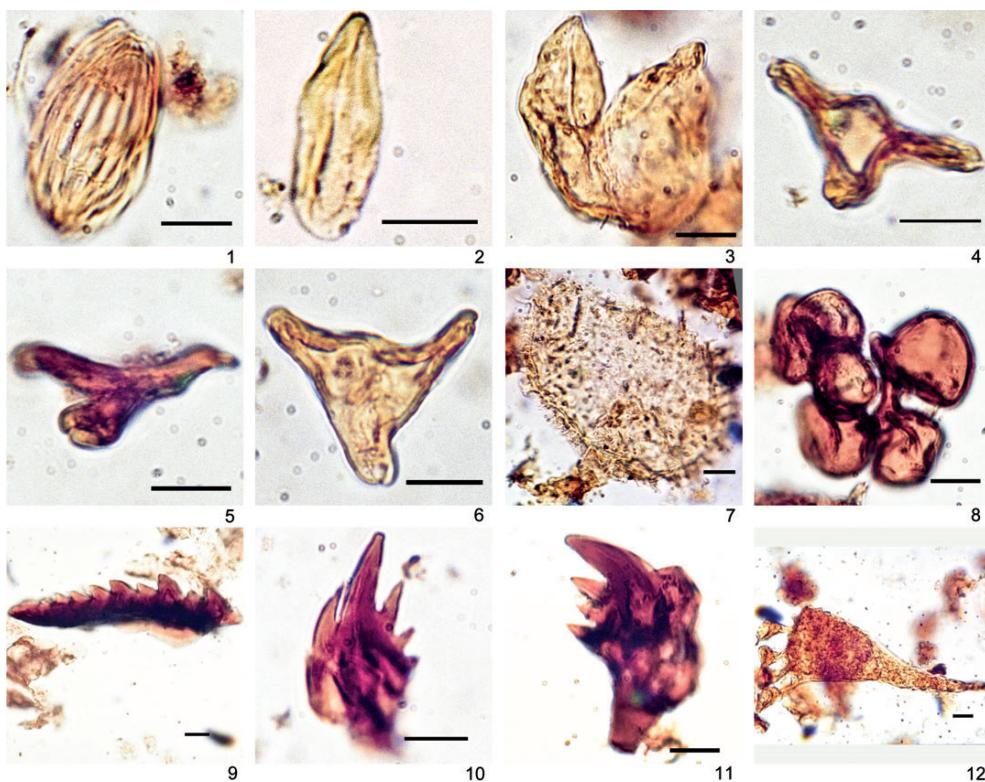

Obr. 3. Relativní podíl rostlinných a živočišných mikrofosilií ve vzorku St. Gilgen – Kühleitengraben.

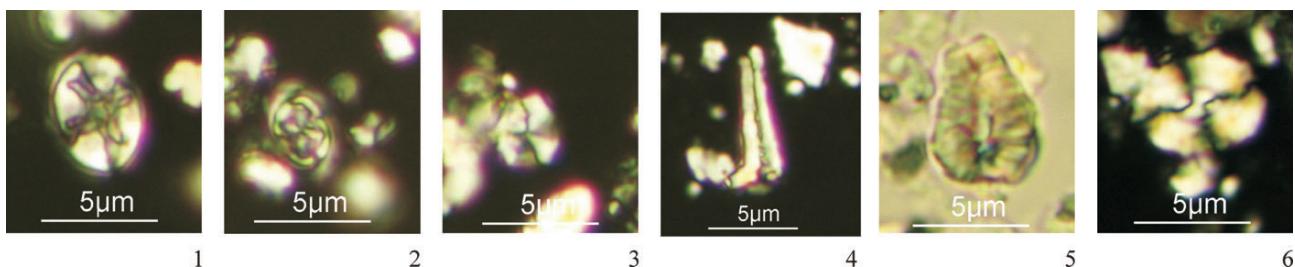
cie obsahuje i příměs hub *Pluricellaesporites psilatus*, *Dicellaesporites* sp. (Fungi imperfecti).

Mikrofosilie z palynologických preparátů ze vzorku St. Gilgen – Kühleitengraben

Palynofacie obsahovala kromě velmi hojných žlutých až červenohnědě zbarvených fytoklastů a tracheid špatně zachované společenstvo složené z mikroforaminifer, dinocyst, akritarch, spor kapradin, pylových zrn nahosemenných a krytosemenných rostlin (obr. 3). Cysty zahrnovaly druhy *Spiniferites ramosus*, *Florentinia* sp., *Chatangiella* sp., *Dinogymnium* sp., *Spinidinium* sp., *Per-vosphaeridium pseudohystrichodinium* a *Surculosphaeridium ?longifurcatum*. V rámci suchozemských rostlinných mikrofosilií byla relativně nejpočetnější pylová zrna ze skupiny Normapolles s druhy *Complexiopollis funiculosus*, *Complexiopollis* sp., *Trudopollis* sp., *Interporopollenites* sp., *Plicapollis* sp. Méně se vyskytovaly spory mechorostů a kapradin *Stereisporites psilatus*, *Cyathidites minor*, *Echinatisporites varispinosus*, *Plicatella* sp., *Cicatricosisporites* sp., *Toroiosporis* sp. a *Neorastrickia* sp. a pyly gymnosperm *Taxodiaceaepollenites hiatus*, *Classopollis* sp. a *Pinuspollenites* sp. Ojediněle byla nalezena přeplavená bisakátní pylová zrna permanského stáří. V preparátech zjištěný pyrit často korodoval rostlinné mikrofosilie, a tím i často ztěžoval jejich identifikaci.

Obr. 4. St. Gilgen (Billroth-Sonn Bühel, Mondseer Strasse 4), stratigraficky a paleoenvironmentálně významné palynomorfy, měřítko 10 µm.
 1 – *Ephedripites* sp.; 2 – *Cycadopites fragilis* Singh; 3 – *Taxodiaceapollenites hiatus* (Potonié) Kremp; 4 – *Complexiopollis* cf. *complicatus* Goczáñ; 5 – *Complexiopollis* cf. *praeatumescens* W. Krutzsch; 6 – *Complexiopollis* sp.; 7 – *Circulodinium distinctum* (Deflandre & Cookson) Janssonius; 8 – mikroforamínifera; 9 – *Staurocephalites* sp. (skolekodont); 10, 11 – *Anisoceratites meoni* Courtinat; 12 – Incertae sedis.

Obr. 5. St. Gilgen (Billroth-Sonn Bühel, Mondseer Strasse 4) stratigraficky a paleoenvironmentálně významné nanofosilie. XPL – polarizované světlo, PPL – procházející světlo. 1 – *Eiffellithus eximius* (Stover) Perch-Nielsen, XPL; 2 – *Helicolithus trabeculatus* (Górka) Verbeek, XPL; 3 – *Lithastrinus septenarius* Forchheimer, XPL; 4 – *Lucianorhabdus quadrifidus* Forchheimer, XPL; 5 – *Nannoconus steinmannii* Kamptner, PPL; 6 – *Watznaueria barnesiae* (Black) Perch-Nielsen, XPL.

Vápnitý nanoplankton

St.Gilgen (Billroth-Sonn Bühel, Mondseer Strasse 4)

Sediment poskytl vápnitou drť anorganického původu (frakce 2–30 µm), ve které byly v jednotlivých exemplářích nalezeny vápnité nanofosilie (přibližně pět jedinců v deseti zorných polích mikroskopu).

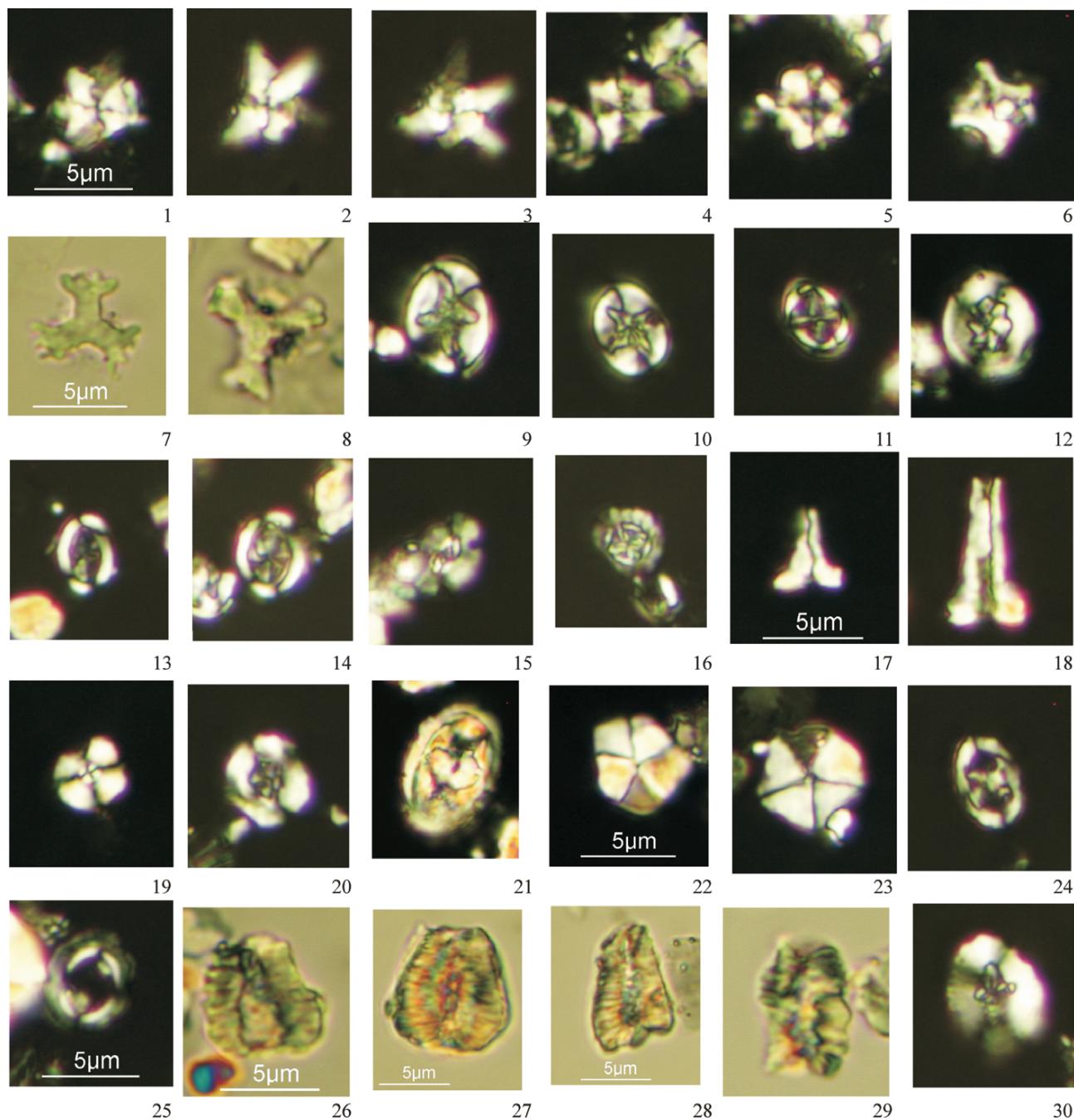
Nanofosilie jsou obtížně identifikovatelné, protože jsou špatně uvolněné ze sedimentu a zachovaly se pouze fragmenty holokolitů, polycyklotitů a vnějších cyklů plakolitů, na kterých jsou navíc patrné známky silné koroze (viz obr. 5).

Ve vzorku byly zjištěny druhy *Watznaueria barnesiae*, *W. biporta*, *Cyclagelosphaera reinhardtii*, *Eiffellithus eximius* (dva jedinci), *Eiffellithus gorkae*, *E. turriseiffeli-eximius*, *Lithastrinus septenarius* (jeden jedinec), *Predisphaera cretacea*, *Quadrum gartneri*, *Lucianorhabdus quadrifidus* (tři jedinci, většinou apikální část holokoko-

litů), *Calculites ovalis* (v literatuře bývá někdy uváděn jako bazální část rodu *Lucianorhabdus*), *Helicolithus trabeculatus*, *Retacapsa crenulata*, *Lithraphidites carniensis*, *Chiastozygus litterarius*, *Eprolithus floralis*, *Rhagodiscus asper*, *Cribrosphaerella ehrenbergii*, *Braarudosphaera bigelowii parvula* (dva jedinci), *Zeugrhabdothus diplogrammus* a *Nannoconus* sp. (většinou v příčných řezech).

St. Gilgen – Kühleitengraben

Preparát obsahoval velmi špatně zachované vápnité nanofosilie (ca 5–10 jedinců v 1 zorném poli mikroskopu), většinou v úlomcích a částečně silně rekrystalované. Vzhledem ke špatnému zachování bylo možné identifikovat jen menší množství jedinců. Ve společenstvech kvantitativně převládají *Watznaueria barnesiae* (10 %) a redeponované druhy (kokolity a nanokonidi) ze starších sedimentů spodní křídy (viz obr. 6 a příl. 2).

Obr. 6. St. Gilgen (Kühleitengraben), stratigraficky a paleoenvironmentálně významné nanofosilie. Druhy, jejichž výskyt je uváděn pouze ve spodní křídě, dokumentují snímky 23–30. XPL – polarizované světlo, PPL – procházející světlo. Měřítko viz snímek 1. 1–3 – *Lithastrinus grillii* Stradner, 2, 3 jedinec 0° a 30° , XPL; 4 – *Lithastrinus septenarius* Forchheimer, XPL; 5, 6 – *Eprolithus floralis* (Stradner) Stover, 6 – boční pohled, XPL; 7 – *Marthasterites crassus* (Deflandre) Burnett, PPL; 8 – *Marthasterites furcatus* (Deflandre) Deflandre, PPL; 9 – *Eiffellithus eximius* (Stover) Perch-Nielsen, XPL; 10 – *Eiffellithus turriseiffelii-eximius*, XPL; 11 – *Helicolithus trabeculatus* (Górka) Verbeek, XPL; 12 – *Retacapsa angustiforata* Black, XPL; 13 – *Broinsonia enormis* (Shumenko) Manivit, XPL; 14 – *Broinsonia enormis-parca*, XPL; 15 – *Biscutum coronum* Wind and Wise, XPL; 16 – *Prediscosphaera cretacea* (Arkhangelsky) Gartner, XPL; 17 – *Lucianorhabdus cf. maleformis* Reinhardt, XPL; 18 – *Lucianorhabdus quadrifidus* Forchheimer, XPL; 19 – *Cyclagelosphaera margerellii* Noël, XPL; 20 – *Helenea chiaertia* Worsley; 21 – *Zeugrhabdotus embergerii* (Noël) Perch-Nielsen; 22 – *Braarudosphaera bigelowii* (Gran and Braarud) Deflandre, XPL; 23 – *Micrantholithus hoschulzii* (Reinhardt) Thierstein, XPL; 24 – *Eiffellithus striatus* (Black) Applegate and Bergen, XPL; 25 – *Tubodiscus* sp., XPL; 26 – *Nannoconus kampfnerii* Brönnimann, PPL; 27 – *Nannoconus cf. colomii* (de Lapparent) Kamptner, PPL; 28 – *Nannoconus steinmannii* Kamptner, PPL; 29 – *Nannoconus cf. bermudezii* Brönnimann, PPL; 30 – *Cruciellipsis cuvilli* (Manivit) Thierstein, XPL.

Diskuse

Ve slínovcích z lokality St. Gilgen (Billroth-Sonnabühel, Mondseer Strasse 4) se vyskytují triporátní pylová zrna

z biostratigraficky významné skupiny Normapolles a té měř výhradně jsou složena z rodu *Complexiopollis* a pouze jediného rodu *Pseudoplicapollis*. Stáří studovaných vzorků lze označit jako střední až svrchní turon

(Góczán et al. 1967, Siegl-Farkas – Wagreich 1996). Podobné společenstvo, i když bohatší, bylo nalezeno např. na lokalitě Weißenbachalm u Bad Aussee (Baron-Szabo et al. 2000). Ze stratigraficky důležitých druhů nanofosilií se v těchto sedimentech v jednotlivých exemplářích vyskytují *Eiffellithus eximus*, *Lithastrinus septenarius* a *Lucianorhabdus quadrifidus*. Polycyklolit *L. septenarius* dokládá zónu UC 9a, která je korelována s intervalem svrchní část středního turonu až spodní část svrchního turonu (Burnett 1998). Vzácná přítomnost zástupců rodů *Lucianorhabdus* a *Braarudosphaera* může indikovat mělkovodní prostředí, rod *Braarudosphaera* navíc i přenos terigenního materiálu (Cunha – Shimabukuro 1997; Wyton et al. 2007), zástupci *Nannoconus* sp. pak blízkost pravděpodobně již zaniklé karbonátové plošiny, která existovala ve spodní křídě (druh *Nannoconus steinmannii* je v literatuře uváděn v intervalu tithon až spodní apt).

Velmi mělké prostředí dokládají dinocysty rodu *Odontochitina* a akritarcha jako např. *Fromea* a *Micrhystridium*, početné mikroforaminifery (viz obr. 2, 3) a velké množství fytoplakstů terestrického původu.

Společenstvo palynomorf z lokality St. Gilgen – Kühleitengraben se skládá z mikrofosilií odpovídajících coniaku (*Trudopollis* sp., *Interporopollenites* sp., *Plicapollis* sp.), ale ojediněle i přeplavených exemplářů spodně křídového a permanského stáří. Složení dinocyst charakterizuje mělké prostředí, i když se objevují také druhy, např. *Oligosphaeridium complex*, *Pervosphaeridium pseudhystrichodinium*, které charakterizují střední šelf nebo *Spiniferites ramosus* distální neritické prostředí (Harris – Tocher 2003). Ve srovnání se vzorky z lokality Billroth-Sonnabügel, Mondseer Strasse 4 jde o mírné prohlubování mořského prostředí.

Tafocenóza nanofosilií z tohoto výchozu obsahuje společenstva minimálně dvou stratigrafických stupňů: 1. svrchní coniac, zónu UC11a-b dokládá vzácná přítomnost druhů *Lithastrinus grillii*, *Micula staurophora*, *Marthasterites furcatus*, *M. crassus* a *Lucianorhabdus quadrifidus*; 2. spodní křídou, pravděpodobně hauteriv, dokládají druhy *Micrantholithus hoschulzii* (relativně hojný výskyt), *Cruciellipsis cuvillieri* a *Eiffellithus striatus*. Tyto nanofosilie včetně nanokonidů (viz příl. 2) jsou interpretovány jako druhy redeponované ze starších (spodně křídových) sedimentů. Obdobné byly zjištěny i na lokalitě Kohlbachgraben (Szente et al. 2010).

Na lokalitě St. Gilgen – Kühleitengraben indikuje společenstvo nanofosilií existenci mělkého moře o normální salinitě. Dominance *Watznaueria barnesiae* a sporadické zastoupení *Micula staurophora* jsou typické pro společenstva nízkých zeměpisných šířek (Doeven 1983) včetně intervalu svrchní turon–spodní santon v gosauské křídě (Švábenická et al. 2002). Přítomnost *Braarudosphaera bigelowii* a zástupců rodu *Lucianorhabdus* dokládá mělkovodní prostředí s možným přínosem terigenního materiálu.

Podobně jako u společenstva palynomorf jsou – ve srovnání s lokalitou Billroth-Sonnabügel, Mondseer Strasse 4 – nanofosilie početně i druhově bohatší, dokládají prohlubování prostředí a stabilnější podmínky, již bez výkyvu salinity.

Závěr

Studium mikrofosilií v okolí St. Gilgen prokázalo stratigrafický rozsah sedimentů od středního turonu (UC9a) po svrchní coniac (UC11a-b). Ve středním turonu indikují marinní palynoflóra *Odontochitina operculata* a nanofosilie rodů *Lucianorhabdus* a *Braarudosphaera* mělkovodní prostředí s pravděpodobnými výkyvy salinity. Ve svrchním coniaku došlo patrně k mírnému prohloubení sedimentačního prostoru na základě větší diverzity nanofosilií i dinocyst.

Poděkování. Práce byly provedeny v rámci mezinárodního bilaterálního projektu České geologické služby Praha a Geologische Bundesanstalt Wien (Palynology of Lower Gosau Subgroup of St. Gilgen village for explanatory text of 65 Mondsee mapsheet), výzkumného záměru Geologického ústavu AV ČR, v. v. i., AVO Z30130516 a projektu GAČR P210/10/0841 „Biostratigrafická a paleoenvironmentální korelace svrchní křidy Českého masivu a Západních Karpat na základě studia nanofosilií“.

Literatura

- BARON-SZABÓ, R. – HRADECKÁ, L. – LOBITZER, H. – OTTNER, F. – SACHSENHOFER, R. – SCHLAGINTWEIT, F. – SIEGL-FARKAS, Á. – ŠVÁBENICKÁ, L. – SZENTE, I. – ZORN, I. (2000): Fazies und Biostratigraphie der Weissenbachalm – Gosau bei Bad Aussee-Kurzfassungen Sediment 2000. – Mitt. Gesell. Geol.- u. Bergb.- Studenten Österr. 42, 203–204.
- BOWN, P. R. – RUTLEDGE, D. C. – CRUX, J. A. – GALLAGHER, L. T. (1998): Lower Cretaceous. In: Bown, P. R., ed.: Calcareous Nannofossil Biostratigraphy. – Brit. Micropalaeont. Soc. London, 86–131.
- BURNETT, J. A. (1998): Upper Cretaceous. In: BOWN, P. R., ed.: Calcareous Nannofossil Biostratigraphy. – Brit. Micropalaeont. Soc. London, 132–199.
- COURTINAT, B. (1989): Crise anoxique à la limite Cénomanien-Turonien dans le bassin subalpin oriental (Sud-Est de la France; relation avec l'eustatisme. – Geobios 11, 189–203.
- CUNHA, A. S. – SHIMABUKURO, S. (1997): *Braarudosphaera* blooms and anomalous enrichments of “*Nannoconus*” evidence from the Turonian South Atlantic, Santos Basin, Brazil. – J. Nannoplankton Res. 19, 51–55.
- DOEVEN, P. H. (1983): Cretaceous nannofossil stratigraphy and paleoecology of the Canadian Atlantic margin. – Bull. Geol. Surv. Canad. 356, 1–70.
- GOCZÁN, F. – GROOT, J. J. – KRUTZSCH, W. – PACLOTOVÁ, B. (1967): Die Gattungen des „Stemma Normapolles Pflug 1953b“ (Angiospermae). – Paläont. Abh. B, II, 3, 427–633.
- HARRIS, A. J. – TOCHER, B. A. (2003): Palaeoenvironmental analysis of Late Cretaceous dinoflagellate cyst assemblages using high-resolution sample correlation from the Western Interior Basin, USA. – Mar. Micropaleont. 48, 127–148.
- SIEGL-FARKAS, Á. – WAGREICH, M. (1996): Correlation of palyno- (spores, pollen, dinoflagellates) and calcareous nannofossil zones in the Late Cretaceous of the Northern Alps (Austria) and the Transdanubian Central Range (Hungary). – Advances in Austrian-Hungarian Joint geol. Res., 127–135.
- SVOBODOVÁ, M. – HRADECKÁ, L. – SKUPIEN, P. – ŠVÁBENICKÁ, L. (2004): Microfossils of the Albian and Cenomanian shales from the Štramberk area (Silesian Unit, Outer Western Carpathians, Czech Republic). – Geol. carpath. 55, 5, 371–388.
- SZENTE, I. – BARON-SZABÓ, R. – HRADECKÁ, L. – KVAČEK, J. – SVOBODOVÁ, M. – ŠVÁBENICKÁ, L. – SCHLAGINTWEIT, F. – LOBITZER, H. (2010): The Lower Gosau Subgroup of the Kohlbachgraben and “Station Billroth” North of St. Gilgen (Turonian-?Coniacian, Salzburg, Austria). In: LOBITZER, H. – JANDA, Ch., ed.: Fifty years of geological

- cooperation between Austria, the Czech Republic and the Slovak Republic. – Abh. Geol. Bundesanst., 65, 135–154.
- ŠVÁBENICKÁ, L. (2012): Nannofossil record across the Cenomanian-Coniacian in the Bohemian Cretaceous Basin and Tethyan foreland basins (Outer Western Carpathians), Czech Republic. – Geol. carpath., 63, 3.
- ŠVÁBENICKÁ, L. – WAGREICH, M. – EGGER, J. (2002): Upper Cretaceous calcareous nannofossil assemblages at a transect from the northern Tethys to the temperate realm in Central Europe. In: MICHALÍK, J., ed.: Tethyan/Boreal Cretaceous Correlation, Mediterranean and Boreal Cretaceous paleobiogeographic areas in Central and Eastern Europe, 187–212. – Veda Bratislava.
- WYTON, J. – BOWN, P. R. – BAILEY, H. (2007): Palaeoecological trends in Turonian-Coniacian (Late Cretaceous) calcareous nannofossils from Chalk Group sections, SE England. – J. Nannoplankton Res. 29, 1, 31–37.
- Příloha 1. Abecední seznam druhů svrchně křídových rostlinných a živočišných mikrofosilií nalezených na lokalitách St. Gilgen – Billroth-Sonn Bühel, Mondseer Strasse 4 a St. Gilgen – Kühleitengraben**
- dinocysty a akritarcha
Achromosphaera ramulifera (Deflandre) Evitt
Chatangiella sp.
Circulodinium distinctum (Deflandre & Cookson)
Dinogymnum sp.
Disphaeria aff. *hypoflata* Yun
Fromea amphora Cookson & Eisenack
Kiokansium polypes (Cookson & Eisenack) Below
Micrhystridium sp.
Odontochitina operculata (O. Wetzel) Deflandre & Cookson
Oligosphaeridium complex (White) Davey & Williams
Palaeohystriophora infusoroides Deflandre
Pervosphaeridium pseudohystriochodium (Deflandre) Yun
Spinidinium sp.
Spiniferites ramosus (Ehrenberg) Loeblich & Loeblich
Stephodinium coronatum Deflandre
Surculosphaeridium ?longifurcatum (Firton)
- skolekodonti
Anisoceratites meoni Courtinat
Staurocephalites sp.
- spory mechiorostů a kapradorostů
Bikolisporites toratus (Weiland & Greifeld) Srivastava
Cicatricosporites sp.
Cyathidites minor Couper
Echinatisporites varispinosus (Pocock) Srivastava
Neorastrickia sp.
Plicatella sp.
Stereisporites psilatus (Wilson & Webster) Kremp
Toroiosporis sp.
Vadaszisporites urkuticus (Deák) Deák & Combaz
- spory hub
Dicellaesporites sp.
Pluricellaesporites psilatus Van der Hammen
- pylová zrna gymnosperm
Classopollis sp.
Cycadopites fragilis Singh
Cycadopites sp.
Ephedripites sp.
Parvisaccites radiatus Couper
Pinuspollenites sp.
Taxodiaceapollenites hiatus (Potonié) Kremp
- pylová zrna angiosperm
Complexiopollis christae Van Amerom
Complexiopollis complicatus Góczán
Complexiopollis helmigii ((Van Amerom) Sole de Porta
Complexiopollis microrugulatus Kedves
Complexiopollis cf. praeatumescens W. Kr.
Complexiopollis sp.
Interporopollenites sp.
Plicapollis sp.
Pseudoplicapollis sp.
Pseudovacuopollis sp.
Trudopollis sp.
- redepozice spodní křída
Retitricolpites sp.
Tricolpites minutus (Brenner) Dettmann
- redepozice perm
Klausipollenites sp.
- Příloha 2. Abecední seznam druhů vápnitých nanofosilií zjištěných na lokalitách St. Gilgen – Billroth-Sonn Bühel, Mondseer Strasse 4 a St. Gilgen – Kühleitengraben**
- apt-alb a svrchní křída
Amphizygus brooksii Bukry
Biscutum coronum Wind and Wise
Braarudosphaera bigelowii (Gran and Braarud) Deflandre
Broinsonia enormis (Shumenko) Manivit
Corollithion signum Stradner
Cretarhabdus conicus Bramlette and Martini
Cribrosphaerella ehrenbergii (Arkhangelsky) Deflandre
Cylindralithus biarcus Bukry
Eiffellithus eximius (Stover) Perch-Nielsen
Eiffellithus gorkae Reinhardt
Eiffellithus turriseiffelii (Deflandre) Reinhardt
Eprolithus floralis (Stradner) Stover
Helicolithus trabeculatus (Górka) Verbeek
Lithastrinus grillii Stradner
Lithastrinus septenarius Forchheimer
Lucianorhabdus maleformis Reinhardt
Lucianorhabdus quadrifidus Forchheimer
Marthasterites crassus (Deflandre) Burnett
Marthasterites furcatus (Deflandre) Deflandre
Microrhabdulus belgicus Hay and Towe
Microrhabdulus decoratus Deflandre
Micula staurophora (Gardet) Stradner

Placozygus cf. fibuliformis (Reinhardt) Hoffmann
Prediscosphaera cretacea (Arkhangelsky) Gartner
Prediscosphaera ponticula (Bukry) Perch-Nielsen
Prediscosphaera spinosa (Bramlette and Martini) Gartner
Reinhardtites cf. anthophorus (Deflandre) Perch-Nielsen
Rhagodiscus splendens (Deflandre) Verbeek
Tranolithus orionatus (Reinhardt) Reinhardt
Watznaueria bipora Bukry
Zeugrhabdotus bicrescenticus (Stover) Burnett
spodní až svrchní křída (druhy s dlouhým stratigrafickým rozsahem)
Chiastozygus litterarius (Górka) Manivit
Cyclagelosphaera margerelii Noël
Discorhabdus ignotus (Górka) Perch-Nielsen
Helenea chiascia Worsley

Lithraphidites carniolensis Deflandre
Retacapsa angustiforata Black
Retacapsa crenulata (Bramlette and Martini) Grün
Watznaueria barnesae (Black) Perch-Nielsen
Zeugrhabdotus diprogrammus (Deflandre) Burnett
Zeugrhabdotus embergerii (Noël) Perch-Nielsen
spodní křída
Cruciellipsis cuvillieri (Manivit) Thierstein
Eiffellithus striatus (Black) Applegate and Bergen
Micrantholithus hoschulzii (Reinhardt) Thierstein
Nannoconus cf. bermudezii Brönnimann
Nannoconus cf. colomii (de Lapparent) Kamptner
Nannoconus kampfnerii Brönnimann
Nannoconus steinmannii Kamptner
Tubodiscus sp.